

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS DĖL AMŽIAUS TEIKIANT FINANSAVIMĄ NEFORMALIOJO UGDYMO PASLAUGOMS TYRIMO

2017-11-23 Nr. (17)SN-100)SP-90

Vilnius

2017 m. liepos 27 d. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau ir – Tarnyba) pagal gautą pareiškėjų grupės skundą (reg. Nr. (17)SN-100) atliktas tyrimas dėl galimos diskriminacijos amžiaus pagrindu teikiant finansavimą neformaliojo ugdymo paslaugoms.

Atlikus tyrimą, pareiškėjai pakartotinai kreipėsi į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių Raimondą Šukį, laikinai pavaduojantį lygių galimybių kontrolierių (toliau – lygių galimybių kontrolierius), pateikdami naujų aplinkybių bei naujų faktų, susijusių su tyrimo Nr. (17)SN-100 esme. 2017 m. rugpjūčio 28 d., vadovaudamasis Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 27 str. 3 dalimi, lygių galimybių kontrolierius atnaujino tyrimo Nr. (17)SN-100 dalį dėl Alytaus miesto savivaldybės veiksmų (neveikimo) galimai neužtikrinant neformaliojo ugdymo paslaugų (organizuojant futbolo treniruotes) teikimo visų amžiaus grupių vaikams.

Lygių galimybių kontrolierius

n u s t a t ė:

Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius 2017 m. rugsėjo 12 d. raštu Nr. SD-11586(6.17) (toliau ir – Raštas) Tarnybą informavo, jog Alytaus sporto ir rekreacijos centras savo veiklą vykdo vadovaujantis Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T-231 patvirtintais VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centro (toliau ir – Sporto centras) įstatais, kuriuose numatyta galimybė gauti sporto ugdymo paslaugas visiems Alytaus miesto ir rajono gyventojams. Vadovaudamasis Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos

Vyriausybės generalinio direktoriaus 2014 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-219 „Dėl sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų tvirtinimo“ Sporto centras vykdo ilgalaikes sportinio ugdymo programas, kurios yra finansuojamos biudžeto lėšomis. Viešoji įstaiga futbolo akademija „Dainava“ yra privatus futbolo sporto klubas, kurį įsteigė penki fiziniai asmenys. Privatūs asmenys, steigdami viešąją įstaigą futbolo akademiją „Dainava“, užtikrina šios įstaigos finansines ir ekonomines galimybes tenkinti viešuosius interesus vykdant visuomenei naudingą veiklą: vykdyti vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų švietimą futbolo ir su futbolu susijusiose srityse; teikti metodinę paramą futbolo treneriams; rūpintis futbolo žaidėjų ir trenerių kvalifikacijos ir meistriškumo kėlimu; vykdyti profesionalių futbolo žaidėjų parengimą; skatinti domėjimąsi ir populiarinti futbolą kaip sporto šaką Alytaus regione; vykdyti Alytaus futbolo populiarinimą kituose Lietuvos regionuose ir tarptautiniu lygmeniu; suburti, išlaikyti, valdyti ir administruoti futbolo komandas, dalyvaujančias futbolo varžybose (tiek profesionalų, tiek mėgėjų) ir kitoje su futbolu susijusioje veikloje; siekti sportinių rezultatų ir pasiekimų futbolo ir su futbolu susijusiose srityse; organizuoti įvairius sporto bei visuomeninius renginius ir projektus ir dalyvauti juose; vykdyti neformalųjį švietimą ir neformalųjį ugdymą.

Alytaus miesto savivaldybė yra patvirtinusi teisės aktus, pagal kuriuos teise gauti finansavimą gali pasinaudoti visi juridiniai asmenys, kiekvienais kalendoriniais metais dalyvaujantys projektų atrankos konkursuose. Šiuo metu futbolo akademijoje „Dainava“ treniruojasi dvi berniukų grupės, kurios lankė Sporto centro papildomo ugdymo užsiėmimus ir naudojosi visomis visuomenės nariams skirtomis paslaugomis, tačiau šių grupių treneriai savo noru nutraukė darbo santykius su Sporto centru ir kartu su savo treniruojamais futbolininkais perėjo į VšĮ futbolo akademiją „Dainava“, pasirinkdami jos organizuojamas sporto treniruotes. Šių vaikų grupių tėvai neprieštaravo tokiai trenerių veiklai.

Rašte nurodoma, jog Alytaus mieste veikiančioms privačioms įstaigoms, teikiančioms futbolo treniruočių paslaugas vaikams, skiriamas skirtingo dydžio finansavimas (parama), kadangi Alytaus miesto savivaldybė kiekvienais kalendoriniais metais skelbia Kūno kultūros ir sporto programos įgyvendinimo projektų atrankos konkursą finansavimui gauti.

Nurodoma, jog, Alytaus miesto savivaldybės administracijos žiniomis, Alytaus mieste yra apie 14 privačių sporto klubų, kurie vykdo futbolo treniruočių ir varžybų organizavimo veiklą. Pabrėžiama, jog ne visi futbolo klubai dalyvauja Kūno kultūros ir sporto projektų konkursuose.

Alytaus miesto savivaldybės administracija užtikrina, kad visų amžiaus grupių vaikai galėtų lankyti futbolo treniruotes Sporto centre. Šiuo metu Sporto centre dirba 6 futbolo treneriai ir dar 2 treneriai yra naujai įdarbinti. 2016–2017 mokslo metais futbolo treniruotes šiame Sporto centre lankė

per 250 jaunųjų futbolininkų. 2017–2018 mokslo metams planuojama sudaryti daugiau mokomųjų treniruočių grupių (mergaitėms ir berniukams), kur grupės bus komplektuojamos pagal poreikį, t. y., visų amžiaus grupių vaikams.

Lygių galimybių kontrolierius

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar Alytaus miesto savivaldybės administracija užtikrino neformaliojo ugdymo paslaugų (organizuojant futbolo treniruotes) teikimą visų amžiaus grupių vaikams, t. y., ar tinkamai vykdė Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus.

Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Pamatinius Lietuvos valstybės ir visuomenės gyvenimo aspektus reglamentuojančio įstatymo – Lietuvos Respublikos Konstitucijos – 29 straipsnyje nurodoma, jog žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Asmenų lygybės principas yra konstitucinės žmogaus prigimtinės teisės būti traktuojamam vienodai garantija. Šis principas įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai. Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas pažeidžiamas, kai tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, yra kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisintinas. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suvokiama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d. nutarimas Nr. 17/97).

Pagal Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją privalo užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje tiesioginė diskriminacija yra apibrėžiama kaip elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Vadovaujantis šia įstatymo nuostata, nagrinėjamu atveju, tiriant diskriminacijos fakto buvimą arba nebuvimą, buvo lyginama futbolo treniruočių paslaugų teikimo vaikams tvarka bei vertinama, ar teikiant šias paslaugas visų amžiaus grupių vaikams sudarytos vienodos galimybės.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 4 straipsnį, nagrinėjant fizinių ir juridinių asmenų skundus, pareiškimus, prašymus, pranešimus ar ieškinius dėl diskriminacijos, pareiškėjui nurodžius aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos buvimo, preziumuojama, kad tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo ar nurodymo diskriminuoti faktas buvo. Skundžiamas asmuo turi įrodyti, kad lygių galimybių principas nebuvo pažeistas.

Atliekant tyrimą nustatyta, jog Sporto centras savo veiklą vykdo vadovaudamasis Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T-231 patvirtintais VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centro įstatais, kuriuose numatyta galimybė teikti sporto ugdymo paslaugas visiems Alytaus miesto ir rajono gyventojams. Vadovaudamasis Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2014 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-219 „Dėl sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų tvirtinimo“ Sporto centras vykdo ilgalaikes sportinio ugdymo programas, kurios yra finansuojamos biudžeto lėšomis.

Alytaus miesto savivaldybė yra patvirtinusi teisės aktus, pagal kuriuos teise gauti finansavimą gali pasinaudoti visi juridiniai asmenys, kiekvienais kalendoriniais metais dalyvaujantys projektų atrankos konkursuose.

Alytaus miesto savivaldybės administracija, organizuodama futbolo treniruotes VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centre, užtikrina, kad šios paslaugos būtų teikiamos visų amžiaus grupių vaikams.

Įvertinus tyrimo metu surinktus duomenis bei įrodymus, konstatuotina, jog Alytaus miesto savivaldybės administracija, organizuodama futbolo treniruotes VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centre, nepažeidė Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimų.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasis Lygių galimybių įstatymo 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu,

Lygių galimybių kontrolierius

n u s p r e n d ž i a:

1. Pripažinti skundą Nr. (17)SN-100 nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytam pažeidimui.
2. Su sprendimu supažindinti Lietuvos Respublikos Seimo narį Robertą Šarknicką, Alytaus miesto savivaldybės administraciją.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01119 Vilnius) arba apygardos administraciniam teismui.

Seimo kontrolierius,
laikintai pavaduojantis lygių galimybių kontrolierių

Raimondas Šukys